

**Confederatie Bouw
Brussel-Hoofdstad**
Bouw, energie & milieu

MEMORANDUM

7 prioriteiten voor een duurzame en toekomstgerichte
bouwsector in Brussel

De bouwsector in Brussel in enkele cijfers

5.076

bedienden

11.464
zelfstandigen

10.164

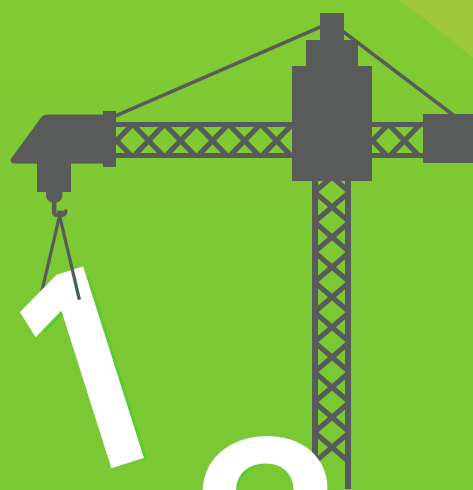
arbeiders

15.240
loontrekkenden

11.441

btw-plichtige
bouwondernemingen

2018

WERKGELEGENHEID EN INSTROOM NAAR DE SECTOR

Naar technisch en beroepsonderwijs met triaal leren

Het opleiden van geschoolde en gemotiveerde arbeidskrachten is prioriteit nummer 1 in de sector. Aannemers vinden voor veel functies niet langer sollicitanten. Het sectorale raamakkoord dat zopas met de Brusselse regering werd gesloten, is een grote stap in de goede richting. Er zijn veel samenwerkingsverbanden nodig met publieke operatoren, waaronder het onderwijs.

De sector dringt erop aan dat de bouwrichtingen van het technisch en beroepsonderwijs beter inspelen op de specifieke kenmerken van de Brusselse bevolking en op de behoeften van de ondernemingen (behoefte aan tweetaligheid, meer leerlingen uit het voltijds bouwonderwijs moeten naar een bouwbaan doorstromen, veel jeugdwerkloosheid in combinatie met knelpuntberoepen, te weinig wiskundige basisvaardigheden, onvoldoende aanbod van algemeen secundair onderwijs in verhouding tot de ambities van grote delen van de Brusselse jonge bevolking, noodzaak om de afzakrichtingen op te waarderen, enzovoort).

Daarom roept de CBB-H op tot een grondige reflectie over het technisch en beroepsonderwijs in Brussel, om beter in te spelen op specifieke stedelijke uitdagingen.

In deze context vragen wij dat de beginselen die met succes zijn ontwikkeld door het Zwitserse systeem voor triaal leren in de vorm van een basisopleiding worden toegepast op alle vormen van bouwonderwijs, waarvan de belangrijkste beginselen al worden aangetroffen in de alternerende middenstandsopleiding, zoals die bij EFP wordt gegeven en die moet worden aangemoedigd.

Dit triaal leren koppelt praktijk in een bedrijf, theoretische lessen en praktijklessen gegeven door een opleidingscentrum, beheerd door de beroepsverenigingen. Dit onderwijstype stelt jongeren in staat om alle motivatie en vaardigheden te verwerven die nodig zijn voor hun beroep en die onmisbaar zijn voor hun doorstroming naar werkgelegenheid in een bedrijf. Bovendien is het zo dat de logica van een traject dat begint met het verwerven van de beroepskwalificaties en dat uitmondt in een opleiding tot bedrijfsleider leidt tot het oprichten van ondernemingen die het goede voorbeeld geven.

Imago van de sector en van duaal leren

De afgelopen jaren heeft de bouwsector bij het grote publiek een slechte reputatie gehad en steeds minder jongeren kiezen vrijwillig voor een overstap naar de bouwsector of een alternerende opleiding, wat nochtans de beste springplank is naar werkgelegenheid in de sector. Het is belangrijk en dringend om eraan te herinneren dat de bouwsector een zeer aantrekkelijke sector is die veel voordelen biedt en vooral kansen voor ontplooiing en loopbaanontwikkeling.

De sector stelt voor om in samenwerking met de nieuwe regering een grote communicatie-campagne te organiseren om het imago van de bouwsector en de alternerende opleidingen bij jongeren, werkzoekenden en hun ouders te verbeteren!

Pool Opleiding Tewerkstelling Bouw

Een van de kernacties van het actieplan van de Brusselse sectorale kaderovereenkomst is de oprichting van een opleidings- en werkgelegenheidspool (Pool Opleiding Tewerkstelling Bouw). Deze pool moet het mogelijk maken om enerzijds de middelen voor de praktijkopleiding van de Brusselse onderwijs-, opleidings- en instroomactoren op één en dezelfde plaats te bundelen en anderzijds de acties van de verschillende publieke actoren op het gebied van werkgelegenheid en opleiding dichterbij de realiteit van de ondernemingen te brengen. Voor de oprichting van deze Pool Opleiding Tewerkstelling Bouw heeft Beliris onlangs een aanzienlijke financiële bijdrage geleverd.

De CBB-H vraagt dat de oprichting van de Pool Opleiding Tewerkstelling Bouw een prioriteit blijft voor de volgende Brusselse regering en dat daarbij verder nauw wordt overlegd met de sector voor de oprichting ervan.

GEHARMONISEERDE EPB-AANPAK BEHOUDEN

Het is noodzakelijk om de huidige EPB-reglementering verder te verbeteren. Op basis van de ervaring van de afgelopen tien jaar is de hele sector voorstander van een reflectie over de ontwikkeling van een «EPB-reglementering 2.0», onder andere om de procedures te vereenvoudigen. Deze reflectie moet noodzakelijkerwijs parallel met de huidige regelgeving worden uitgevoerd om enerzijds de voorspelbaarheid van de eisen voor de actoren te waarborgen en anderzijds de stimulering door goed rekening te houden met hun bijdragen aan de berekening van de EPB-score en met de innovaties. De vakmensen uit het hele land vragen om deze harmonisering van de EPB-regelgeving gemeenschappelijk voort te zetten.

Brussel was altijd een voorloper inzake de Energieprestatie van Gebouwen. Zowel qua ambitieuze criteria die het BWLKE oplegt als qua de voortdurende bereidheid van Brussel om samen te werken met de 3 gewesten van het land om bedrijven in staat te stellen een beter inzicht te krijgen in de problematiek.

De sector dringt erop aan dat op alle niveaus een geharmoniseerde EPB-aanpak behouden blijft en dat tegelijkertijd grondig wordt nagedacht om de procedures te vereenvoudigen en technologische innovaties sneller erin op te nemen.

SOCIALE BEDINGEN AFSCHAFFEN EN STREVEN NAAR RELEVANTERE CRITERIA

Het standpunt van de sector is duidelijk: weg met de sociale bedingen bij overheidsopdrachten voor de bouwsector. Het spreekt voor zich dat deze bedingen meer negatieve, averechtse effecten hebben dan positieve gevolgen. Bedrijven zoeken actief naar arbeidskrachten en slagen er niet in om voldoende gemotiveerde Brusselaars te vinden die in de sector willen werken. Het is niet door bedrijven te dwingen om werklozen te accepteren die gedwongen worden er te werken - ten koste van bestaande arbeiders of de aanwerving van nieuwe arbeiders - dat we de inschakeling van Brusselaars in de sector zullen bevorderen.

Het is beter om de aanzienlijke financiële middelen voor de bepaling, de opvolging en de controle van deze clausules te investeren in instroomprojecten op het terrein om zowel de Brusselaars in bedrijven te ondersteunen als om ontmoetingen in een positieve sfeer aan te moedigen.

Indien deze sociale clausules worden gehandhaafd, moet maximale prioriteit worden gegeven aan de opleidingsclausules (onder andere duaal leren), moeten de ondernemingen hun bestaande maatschappelijke inspanningen optimaal kunnen benutten en moeten zij bovenal kunnen kiezen welk soort beding zij voor elke specifieke opdracht willen toepassen.

Daarom dringt de CBB-H aan op de volledige afschaffing van de sociale clausules bij overheidsopdrachten ten gunste van maatregelen om werklozen en jonge Brusselaars te laten instromen in de sector en op een positieve manier in contact te brengen met de bedrijven.

Als de bedingen worden gehandhaafd, dan moet de onderneming vrij kunnen kiezen welk type beding zij wil toepassen en dan moet er prioriteit gaan naar opleidingsbedingen en clausules voor duaal leren.

BOUWPLAATSEN OP DE OPENBARE WEG

Afschaffen van elke verplichting voor kleine werven

De ordonnantie betreffende bouwplaatsen op de openbare weg uit 2008, gewijzigd door die van 2018, heeft tot doel de leefbaarheid van de openbare weg te regelen en niet de integriteit ervan. In dit verband is het van essentieel belang dat kleine bouwplaatsen die geen reële impact hebben op de leefbaarheid van de openbare weg worden vrijgesteld van de omslachtige en onnodige procedures die aan hen worden opgelegd. De bouwsector bestaat immers voor 95% uit zeer kleine, kleine en middelgrote ondernemingen die overspoeld worden door de administratieve complexiteit van Brussel.

De CBB-H dringt erop aan dat het kader van de ordonnantie wordt beperkt tot bouwplaatsen die een reële impact hebben op de leefbaarheid van de openbare weg.

Vereenvoudiging van de procedure!

De invoering van werven met een impact op het publieke domein in het OSIRIS-platform is sinds 7 april 2014 verplicht in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het is van essentieel belang dat alle bedrijven, ook de kmo's, de werven zelf kunnen invoeren zonder dat ze meerdere uren opleiding hoeven te volgen en zonder dat ze aanzienlijke kosten moeten betalen voor het invoeren van hun aanvragen.

De CBB-H dringt aan op het zo snel mogelijk vereenvoudigen van de OSIRIS-software. Een aannemer moet zijn aanvraag kunnen doen via de OSIRIS-software, zonder opleiding en zonder een tussenpersoon te hoeven betalen!

SMART BUILDINGS FOR SMART CITIES

Lancering van een uitwisselingsplatform op Brussels of Belgisch niveau voor overleg tussen al wie betrokken is bij Smart Buildings for Smart Cities (SB4SC)

Smart Buildings zijn essentiële onderdelen van toekomstige Smart Cities. Het is nu noodzakelijk dat de verschillende actoren die betrokken zijn bij Smart Buildings in het kader van een multidisciplinair platform overleg kunnen plegen en van gedachten kunnen wisselen, onder andere met het oog op een optimale compatibiliteit en openheid van alle systemen die in de nabije toekomst worden en zullen worden ontwikkeld, maar ook om de juridische gevolgen en nieuwe verantwoordelijkheden te bepalen die verbonden zijn aan deze nieuwe technologieën, zoals het gebruik van blockchaintechnologie en de impact ervan op de relaties tussen deze economische actoren.

De sector vraagt om de oprichting van een uitwisselingsplatform voor alle actoren die betrokken zijn bij Smart Buildings for Smart Cities.

Digitalisering van de sector (BIM, Blockchains, 3D-printen, enzovoort)

De sector ondergaat een ware revolutie door de digitalisering van vele praktijken. Het is dan ook van wezenlijk belang dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, in samenwerking met de bouwsector, een proces op poten zet om bedrijven te ondersteunen bij hun omschakeling naar digitale technologie. Dit proces, dat gebaseerd moet zijn op feedback van ervaringen en behoeften in de praktijk, moet gericht zijn op bewustmaking, informatie en ondersteuning van de hele sector, zodat alle betrokken partijen, ook de zeer kleine ondernemingen en de kmo's, aan boord kunnen komen.

De CBB-H vraagt aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om een proces op te zetten dat gebaseerd is op een bottom-up benadering zoals de Alliantie Werkgelegenheid-Milieu voor de digitale transitie van de sector.

KWALITEIT, VEILIGHEID EN TOEGANG GEREGLEMENTEERD BEROEP

De hele bouwsector blijft overtuigd van het belang en het nut van een kwaliteitsborgingssysteem door middel van controle van de vaardigheden die nodig zijn om de bouwberoepen uit te oefenen. De eisen op het gebied van transversale vaardigheden, de voortdurend toenemende complexiteit van de bouw, de resultaatsverplichting en de groeiende behoefte aan aanvullende opleidingen voor onze aannemers vergen immers steeds meer gespecialiseerde basisvaardigheden. De regeling voor toegang tot gereguleerde beroepen zal in Vlaanderen worden afgeschaft op 1 januari 2019, wat leidt tot een kafkaïaanse toestand waarvan de juridische gevolgen voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nog moeten worden opgehelderd.

Daarnaast willen aannemers op een eenvoudige en praktische manier kunnen controleren of ondernemingen en zelfstandigen in de Kruispuntbank zijn ingeschreven om zelfcontrole te bevorderen.

Ondertussen pleit de CBB-H voor een moratorium waarbij het behoud van de regeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ervoor moet zorgen dat de in het BHG gevestigde aannemers niet worden gediscrimineerd, zowel in hun interregionale mobiliteit als in hun concurrentiepositie in het BHG. De juridische gevolgen van deze Vlaamse beslissing moeten ook nog worden verduidelijkt inzake de toekomst van de erkenning «openbare werken» op federaal niveau, waarvoor de toegang tot het beroep een voorwaarde is.

ONDERSTEUNING VAN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

De sector is in vele opzichten aan het veranderen. Of het nu gaat om de EPB-score, de circulaire economie of de digitale transitie, bedrijven van elke omvang moeten zich aanpassen of dreigen de boot te missen. Wetenschappelijk onderzoek, informatie en bedrijfssteuningen over deze vele transformaties en innovaties zijn van fundamenteel belang om de sector in staat te stellen deze uitdagingen om te zetten in kansen. Vanuit technisch en technologisch oogpunt zijn de sectorale onderzoekscentra (OCW en WTCB) belangrijke spelers bij het begeleiden van bedrijven en de sector naar de markten van de toekomst.

De CBB-H vraagt om de inspanningen op het gebied van wetenschappelijk onderzoek in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verder op te voeren, via de collectieve onderzoekscentra WTCB en OCW, in nauwe samenhang met de behoeften van de bedrijven.

